

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

dereḳ ḥayim

Horovits, Yeshayah

zolqiew, 1802

תומש תשרפ

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11744)

פרשת שלח ויהי

כרמו יוסף ה' סניח ידו לקבץ * קבוצ כל ישראל לא היה
 צמחים כי מצבל לא עלו רק אלפים ור' רבוא ורוב ישראל
 בלחלה ובחבור כמר גזין וערי מדי * ולעתיד כימי לחתנו ממלך
 כן ארמנו נפלאות לקבץ כל ישראל ואז יקוים מה שאמר יע
 אבינו האספו וקבלו רומז על מה שאמר ואסף גדתי ישראל ונפול
 יבולה יקבץ **אמן** וכן יהי רצון :

פרשת שמות

ויספ סיה צמחים פירוש רש"י להודיעך דקתו צמחים
 יוסף הוא יוסף הרועה את לאן אביו הוא יוסף שהוצאת נש
 צמחים ונעם * חקד ועמד בלדקו מכאן ילמוד האדם ללבק בקו
 בכל לבו הן בלוחו ועניוהו וספלותו ולא יבעט * והן בגדולתו של
 ירום ויתאם ואדרבא ימי' נכנע וספל וירבה צמחות :

וימררו את חייכם כבד כהבחי למעלה שעיני השיעבו והוסע
 והים דין ה' למסר ולוידך העונות הרקסונים וכ בשרכו קו
 האדם המקבל על עצמו סגופים כדי למרק הוא בעל תשובה וכ שרמו לו
 ענין מרוחק שסולת הקב"ה הוא בתורת תשובה למרק העונות * עור ובט
ויאמר לרשע למה תכה רעך למדו רז"ל מכאן המרים יו ענין אדם
 על חצירו אף שלא הכירו הוא רשע כי לא אמר למי קודם *
 הכיח רק למה תכה :

ויקם משה ויושיען ראוי שיתעורר אדם לעזור לחלושים
 ולקלילם מיד עושקים אף שהוא לא נתמנ' עליהם לראש
ומ'שה ה' רועה את לאן דרד הרוע' לנסוג בלדק את לאו
 להרחיקם מן הגזל להנהיגם צמיסור והסבס בירו של
 יטו ימין ישמאל כך הקב"ה הוא הרועה את ישראל להנהיגם
 במישור ובכל עת הסבס בילו שלא יטו ימין ושמאל * מה רוע' הלאן
 בשללאן יולדות הרועה נוטל אותם טלאי' בחיקו כדי שלא יגעו
 ומוליכין אחרי אמוהם ומרחם עליהם * כך המנהיג לישראל לרד
 להנהיגם ברחמנות ולא באכזריות וכן אמר משה כי תאמר אלי
 שאסו בחיקך וגו' כך מצואר צוהר הקדוש :

של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת

פרשת שלח שמות

פר

לשאל מה יעשה על כל זאת נענה ראה עד כמה לריך לזהר בכבוד ישראל :

כרו מעשיכם דבר יום ביומו מרוע לא פליחם חקכם וגו' כמו מוסר לעבודת הש"י יש ללמוד מדבריו של זה הרשע שלריו האדם לראות דבר יום ביומו להיות פוקד על העבודה ותכונת העבודה וכענין שכתב הר"א ש במלמד שציטל שהוא פסידא דלא הדר כי אם יאמר פרולס מהיום להגות יום וילגם זה ה"י מחויב בלאו הכי :

ויבו שוטרי בני ישראל לפיכך זכו שוטרים להיוחן סגסגה ראה עד היכן מחויבין מנהיגי ישראל למבור גפסם אפי' להכא' בשביל ישראל :

גרפים אתם גרפים ע"כ שוטרים גזבחה לה' : מכאן הולאתי רמו מוסר בעבודת הש"י לאוחן שמקשרין עלמן בלימודם

ובחפילותם וביתר מלות ליתן קנס כך וכך אם לא יעשה כך וכך שטוב יותר שיעשה שלימוד או המלוא מליתן קנס וזה"ש גרפים אתם כרפים ואתם רולי' להקוליתן עבוד זה לזכות לה' אין חפץ ס' בזבח או בכיולא בו שהוא הקנס רק ללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולקיים ולעבוד את ה' ובאמת ובתמים * (איתא בזוהר הקדוש בפרש"י וזוהר דה פרעם לרחוץ על היאור בשעתא דהווי פסקי ישראל מאורייתא מייד ותרד בת פרעם לרחוץ על היאור הוה נחת מדה הדין לאתסקאה מדמא דישראל על עלבונא דאורייתא

ונערותיה הולכות על יד היאור אלן אומיא דאינון אזלין ורדפי' אבחריייהו על יד היאור על סבת עלבונא דאורייתא ואינון דמורי' בה דרפו ודייהו מינה * אמר ר' יהוד' כל מילין דעלמא תליין פתחוהו ובללותא דללי בר גס לקב"ה וכל שכן מאן דאושיד דמעין בללותא דלית לך הרעא דלא עללין אינון דמעין מה כתיב ותפתח ותראהו את הילד : ותפתח דא שכינתא דקיימא עלייהו דישראל כאימ' על בנין והיא פתחה חדיר בזכותהו דישראל כיון שפתחה ותראהו את הילד ילד שעשועים דאינון ישראל דמתתמאן קמי' מלכיהן בכלא ומיד הדרין בהסובס ובכאן קמי' כזרא דבכי קמוי אבוי מה כתיב וסנה נער בוכה * כיון דבכי פתעדו (ס"א מחברי') כל גזרין ביטין דעלמא מה כתיב ותחמול עלי אתער עליו ברקמי' ומדמס לי' ותאמר קילדי העברים זה ולא

ולדי ע"ז
עבריים דכ
יגד שהית'
מכבה על ב
מתי מה כו
כתי' דאם ו
פודקנא די
דכ' עשו ה
לישראל בג
דבר
חבל על
האדם ל
שמשיע
ונת
נחלה זו
המתים
ועשה ה
היו בע
ויד
ולמוד
ר
אר
ממה

מילדי

פרשת שמות יט

ילדי ע"ז דאינון קשי קדל ולא מילדי ע"ז דאינון קשי לבא מילדי
עבריים דכי לבא מאברהם לאח"כ קמי מאריהון : ותקרא את אש
ינגד שהיה בוכה הם"ד קול ברמה נשמע נהי צכי חמר רים רחל
ומצבה על בני וגו' הוא בוכה ואם הילד היא בוכה א"ר יהודא לזמנא
דמתי מה כתיב בצכי יבואו ובהמניני וגו' מהו בצכי יבואו בזכותו
צכי דאם הילד שהי רחל יבואו ויתכנסון מן גלותה ואמר ר' יצחק
פורקנא דישראלי לא חלי' אלא בצכי כדי יסתלמון ויכלון צכי דמעו
דצכ' עשו קמי אבוי דכתיב וישא את קילו ויבך ואינון דמעין אחיתו
לישראל בגלותא * כיון דיכלון אינון דמעין בצכי דישראל יפקון
מגלותי הם"ד בצכי יבואו ובהמניני מים אוזילס :

פרשת וארא

וידבר אל משה דבר אתו קמות על שהקשה לדבר למת
הרעות שהרהר אחר מדותיו של הקב"ה וא"ל הקב"ה
חבל על לאבדיו ולא תסתכחין כמו שהאר"י רש"י ז"ל ע"כ אריך
האלהים לחיות גופר במאוד שלא ירהר אחר הקב"ה בפי
עמ שפיע עליו אסטיב ואשרע כי ה' הוא הלרוק ולפעמים אדם תושב
מדבר זה הוא רע והאלקים חסדו לטובה *
ונתתי אותם לכם מורשה * קשה ירושה הל"ל כי הם
היורשים ולא המורשים"ל הוא ע"ד שאמרו רז"ל מסוכ'
נחלה זו מסאך נחלות שסא' נחלת הקיים יורשים את המתים ובכאן
המתים יורשים את הקיים וכמו שהביא רש"י צפ' פנחס * נחלה
ועשה חזרה למורשה והטעם הל' מאחר שאלו מתים במלכים
היו בעבודה ולא זכו לביאת הארץ ע"כ חזרה הנחלה להם כי כן
הוא מדת הושר לרשם ולחנן על אשר היו שרוים בצער :
וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויאמר אל בני ישראל פירוש
רש"י לוי עליהם להנהיגם בנחח ולסבול אותם ומזם
ולמוד כל מנהיג לסבול עול ישראל ולא יתעם ולא יגער בהם
רק יסי' להם כסוד לעול ושכרו מדובה מאלקי השמים *

אלה ראשי בית אבות בני ראובן וגו' יבני פועל וגו' ואלה
שמות בני לוי קשה למה אמר חזרה שמות אלל לוי יותר
פנחס שאמר בר אבון ושמעון * הענין הוא כי בצט לוי לא היו
בגלות